

Biuletyn Polonistyczny

08.01.2019

Data wydarzenia: 11.04.2019 - 12.04.2019

Retromania jako stan kultury: źródła - formy - następstwa

Typ wydarzenia: Konferencja

Miejscowość: Olsztyn

Organizatorzy: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział

Humanistyczny UWM

Zwieńczeniem naszych poprzednich olsztyńskich spotkań wokół popkultury są publikacje: *Mody w kulturze i literaturze popularnej* (Universitas, Kraków 2011), *Tropy literatury i kultury popularnej* (Wyd. IBL PAN, Warszawa 2014), *Tropy literatury i kultury popularnej II* (Wyd. IBL PAN, Warszawa 2016), *Popkulturowe formy pamięci* (Wyd. IBL PAN, Warszawa 2018). Celem obecnego – piątego – sympozjum jest ożywienie badań nad popkulturą w kontekście obserwowanego współcześnie powrotu do historii/przeszłości.

Retromania jako stan kultury: źródła - formy - następstwa

Pragniemy zaprosić Państwa do Olsztyna na konferencję **Retromania jako stan kultury: źródła - formy - następstwa**, która odbędzie się w dniach 11-12 kwietnia 2019 roku. Zwieńczeniem naszych poprzednich olsztyńskich spotkań wokół popkultury są publikacje: *Mody w kulturze i literaturze popularnej* (Universitas, Kraków 2011), *Tropy literatury i kultury popularnej* (Wyd. IBL PAN, Warszawa 2014), *Tropy literatury i kultury popularnej II* (Wyd. IBL PAN, Warszawa 2016), *Popkulturowe formy pamięci* (Wyd. IBL PAN, Warszawa 2018). Celem obecnego – piątego – sympozjum jest ożywienie badań nad popkulturą w kontekście obserwowanego współcześnie powrotu do historii/przeszłości.

Marek Krajewski w pracy *Kultury kultury popularnej* (2003) wśród typów kultury wyodrębnił *kulturę repetycji*. Najnowsze opracowania Zygmunta Baumana (*Retrotopia: jak rządzi nami przeszłość*) oraz Simona Reynoldsa (*Retromania: jak popkultura żywi się własną przeszłością?*) przywołują pojęcia retrotopii i retromanii, rozwijając znacząco odpowiedź na pytanie: dlaczego nurt powrotu do przeszłości we współczesnej kulturze jest tak rozległy i jaką rolę w niej pełni?

Popkulturowy obraz przeszłości sam w sobie może się wydawać pozbawiony refleksyjnego wymiaru, skoro np. regułą stosowaną przez media jest posługiwanie się gotowymi schematami historii, które zamykane są w wyobrażonej współcześnie

stylizacji dawności. Ale wiele nam może powiedzieć o aktualnej kondycji kultury, jej twórcach i odbiorcach.

W kinach i telewizji rządzi remake. Nieżyjących już artystów, jak np. Ronniego Jamesa Dio czy Tupaca wskrzesza się jako hologramy i organizuje ich koncerty, co wydaje się bliższe utopii niż retro. Na kanale You Tube ogląda się archiwalne programy telewizyjne i stare teledyski – a z tej mody na dawność korzystają młodzi, nowi artyści.

Czy rzeczywiście – jak twierdzi Simon Reynolds w książce *Retromania: jak popkultura żywi się własną przeszłością?* – czynnik retro działa dopiero na ludzi, którzy są na tyle dorośli, że mają za czym tęsknić? Czy każdy modernizm jest skazany na przetrwanie jako klasyka? Czy wszystko wokół zwolniło, a cała popkultura zaczęła tonąć w nostalgii? Nostalgia w popkulturze istniała zawsze – co zatem zrobiła z nią technologia? Czy odebrała osobisty charakter wspomnieniom?; unieważniła znaczenie mechanizmu rozwoju kultury, jaki stanowił konflikt pokoleń?

Za Simonem Reynoldsem chcielibyśmy powtórzyć kilka ważnych pytań, które dotyczą kondycji współczesnej kultury, diagnozują jej stan z perspektywy powrotów do przeszłości. Czy zwrot ku temu, co już było, oznacza koniec wyobraźni? Jak może wyglądać przyszłość awangardy? Czy w ogóle przyszłość w popkulturze istnieje? Czy, jak zapytuje Zygmunt Bauman w *Retrotopii: jak rządzi nami przeszłość*, „wyobraźnia przeszłości ma wciąż potencjał kreowania teraźniejszości”? Czy żyjąc w kulturze retro powiemy jeszcze kiedyś: „Jeszcze w życiu czegoś takiego nie słyszałem/nie widziałem!” zamiast: „Zagraj to jeszcze raz, Sam”.

Nasze zaproszenie kierujemy do lingwistów, literaturoznawców, historyków, kulturoznawców, medioznawców, socjologów, filozofów oraz przedstawicieli innych dyscyplin naukowych zainteresowanych między innymi poniższymi zagadnieniami:

- Moda na staempunk (literatura, film, muzyka)
- Retrofuturyzm – powrót do dawnych wyobrażeń przyszłości
- Historia alternatywna
- „Artefakty” dzieciństwa – drugie życie zapomnianych gadżetów
- 8-bitowa nostalgia – gry i konsole z przeszłości
- Kryminał retro – waloryzowanie XIX wieku, dwudziestolecia międzywojennego, powojnia i epoki PRL
- Serial historyczny jako zabawa/gra z historią
- Powroty gatunków i konwencji w kinie, literaturze, malarstwie
- Zjawisko coverów w muzyce i kulturze (kultura coverów)
- Rekonstrukcje i gry historyczne
- Moda (ubiór) i jej flirt z historią
- Hipster i nerd jako kluczowe figury retromanii
- Moda na PRL (design, meble, motoryzacja)
- Kultura kolekcjonowania (mechanizmy nadawania wartości kolekcjonerskiej)
- Retropraktyki w muzyce rockowej (style, gatunki, brzmienia, rytuały sceniczne, instrumentarium, ubiór, konwencje, autorzy)

Biuletyn Polonistyczny

- Mechanizmy konstruowania oraz przyczyny ponownej popularności gatunku/fabuły/bohatera w opowieściach o historii/przeszłości
- Sposoby i wymiary zadomowienia w przeszłości (rzeczywistości epok dawnych, wieku XIX, dwudziestolecia międzywojennego, świata PRL)
- Co kryje się pod hasłem retromania? – ideologie i aksjologie popkulturowych ujęć przeszłości
- Zamieszkać w świecie z przeszłości – mechanizmy i narzędzia wyrażania tożsamości w kulturze retro
- Podzwonne dla historii: popkultura i przeszłość – zagrożenia i szanse
- Historia przez pryzmat kiczu (czasy prehistoryczne, wieki średnie, I i II wojna światowa, Holocaust, epoka powojenna i PRL)
- Teorie spiskowe jako żywotny nurt dyskursu o przeszłości

Planujemy opłatę konferencyjną w wysokości 300 zł. Opłata pokrywa koszt dwóch posiłków obiadowych oraz druk wybranych materiałów pokonferencyjnych w postaci książkowej.

Na zgłoszenia od Państwa czekamy do 15 lutego 2019 roku. Prosimy o pobranie formularza zgłoszeniowego z internetowej strony konferencji Instytutu Polonistyki i Logopedii UWM. Zgłoszenie prosimy przesłać wraz z abstraktem (rozmiar abstraktu – maksymalnie 1200 znaków) na adres mailowy popkulturowe_formy@wp.pl.

Informację o przyjęciu zgłoszenia otrzymają Państwo pocztą elektroniczną do 10 marca. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyboru referatów.

Organizatorzy konferencji:

Prof. zw. dr hab. Sławomir Buryła

Dr Danuta Ossowska

Dr Piotr Przytuła

Sekretarz konferencji:

Dr Lidia Gąsowska

Adres: Wydział Humanistyczny UWM w Olsztynie, ul. K. Obitza 1, 10-725 Olsztyn

Data zgłaszania prelegentów: 15.02.2019

Opłata: 300,00 zł

Słowa kluczowe: popkultura, język, sztuka, media, historia, literatura